

NA STOTISOČE BREZDELCEV V Z. D.

Romanjanje dela silno občutno skoro po vseh večjih mestih v deželi.

NA MARŠU V WASHINGTON, D. C.

"Armada brezdelcev" iz San Francisc, Cal., na poti k predsedniku.

New York, 7. marca. — Več sto moških, ki so se zbirali tukaj izza nekaj dni pod vodstvom zveze "Industrial Workers of the World" in so prirejali demonstracije kot protest proti brezdelnosti, je bilo sredi odvedenih v zapor, ko so prodrli v katoliško cerkev sv. Alfonza na West Broadway, akoravno so bili posvarjeni, da jim preti aretacija.

San Francisco, Cal., 6. marca. — "Armada brezdelcev" se nahaja na poti v zavezno glavno mesto. Odrinila je iz San Francisc v torek, dne 3. t. m., vojaško organizirana in obstoječa iz dveh polkov po 12 stotnij. Vsaka stonija šteje devetdeset mož, je pod poveljstvom stotnika in ima podčastnike. Celo "brigado" vodi "general" C. T. Kelly. Pri odhodu iz San Francisc je "armado brezdelcev" spremljal zbor hobnarjev in piskačev.

Da se "armado brezdelcev" kar najbrže in gotovo odkrižajo, se poslužujejo mesta in kraji v Californiji sicer nekoliko dragega, a tem izdatnejšega sredstva. Skrbje namreč za nadaljnjo prevoznjo "nezaščencev", ki potujejo potemtakem v svojih razmerah prav nenavadno udobno.

Izredno dobro se je godilo "armadi" v mestu Contra Costa, čigar gostoljubnost je bila videti brezmejna. V obeh taboriščih, kjer se je armada nastanila, so mestna oblastva razdelila med drugimi dobrimi stvarmi tritisoč blebec kruha, petdeset vreč krompirja, dvanajst vreč čebule, voz rib, dovolj mesa, čaja, kave in riža.

"Polkovnik" Louis La Place, ki je bil doslej pridržen štatu "generala" Kelleya, je sredi ušel in se vrnil v San Francisco, kjer v navadnem življenju opravlja službo mestnega tajnega uradnika. La Place izjavlja, da je armada za časa svoje sestave obsegala iz 1172 "častnikov in prostakov", in da njeno število vsak dan raste. Ko dospje v državo Kansas, se razdeli armada v dva oddelka, tako da odmaršira eden skozi Kansas City, drugi skozi Omaha v Washington.

Boston, Mass., 4. marca. — Odposlanstvo brezdelcev je korakalo danes popoldne v kapitol in zahtevalo od

članov odseka za socialno blaginjo, ki je imel baš sejo, dela. Vodil je odposlanstvo Morrison L. J. Swift, ki se že dalje časa bavi z vprašanjem brezdelnosti.

G. Swift je predlagal, naj se vsaj del brezdelcev pošlje na državno farmo, dočim so ostali odposlanci drug za drugim pripovedovali, da se jim že več mesecev ni posrečilo, najti stalno delo.

Harry Sterling, zastopnik državne podružnice zveze "American Federation of Labor", je izjavil, da se nahaja v državi Massachusetts nad petdesetisoč oseb brez dela.

St. Louis, Mon., 3. marca. — Po danes dokončanih policijskih poizvedbah se nahaja zdaj v St. Louisu nad desetisoč brezdelcev, ki brez uspeha iščejo dela. Več nego devetisoč brezdelcev biva stalno v St. Louisu.

Petdeset družin brez strehe.

South Bethlehem, Pa., 4. marca. — Okoli 50 inostranskih družin je prišlo sredi ob streho, ko je požar razdeljal cel hišni štirjak (block). Plameni so se razširili na nagomilane in poklicane so bile požarne brambre iz Bethlehem in drugih krajev. Škodo cenijo na \$150,000. Nihče ni bil resno ranjen.

Otvoritev razstave dne 20. febr.

Washington, D. C., 7. marca. — Za otvoritev Panamo-pacifiške razstave v San Franciscu je bil sedaj končno veljavno določen dan 20. februarja 1915. Dosedaj je 34 dežel uradno naznanilo svojo udeležbo na razstavi. Po dosedanjih prijavah soditi, bo tamkaj med razstavo zborovalo 200 velikih deželnih in mednarodnih skupščin in konventov, z več nego 500,000 delegati. K temu pride še kot posebna privlačnost šestdeset vojnihih ladij skoro vseh dežel v luki San Francisc kmalu po otvoritvi razstave. Nad 7000 tovarnarjev iz vseh delov sveta si je že izbralo svoje razstavne prostore.

En mož celo mesto.

Silver City, N. M., 5. marca. — Pravo mesto s samo enim prebivavcem — to je stanje nekaj četoč občine Sylvanite. Nastala je prav čarodajno pred nekaj leti, ko so poročali o zlatih zakladih po okolnem gričevju, in prosila je več mesecev, predno se je izkazalo, da so rudniški zakladi brez vsake vrednosti.

Zapuščeni je v Sylvanitu mnogo trgovinskih hiš, poslopij, ki so bili v njih salooni, poštni urad, ki mu ne dela sitnosti parcelna pošta, ječa brez jeticarja in gledišče za premične slike brez stroja.

John Corbett, prvi naseljenec na območju Sylvanite, se prebiva tam. Pravi, da je župan, policijski sodnik in policijski načelnik. Tudi je edini in "vesoljni" prebivavec.

Z DINAMITOM PLAŠILI STRAŽNIKE.

V Coloradu pred kongresnim odborom izpričal neki premogar čudne reči.

SLUŽIL OBEMA STRANKAMA.

V Michiganu se nadaljuje preiskava tudi v večernih sejah.

Houghton, Mich., 5. marca. — Delavci, ki so jih uvozile rudarstvene družbe v bakreno okrožje, da prevzamejo mesta stavkajočih rudarjev, so danes izpričali pred kongresnim odborom, da so prišli semkaj iz svoje lastne volje in ostali tukaj, ker jim je delo ugajalo. Privredli so jih pred odbor operatorji, da opovržejo izpovedbe priče za stavkarje, da so bili pripeklani semkaj pod oboroženo stražo in čuvani v stanovanjskih hišah prav kakor jetniki.

Michiganska narodna straža je zavzemala središče odra nekoliko časa danes popoldne, predstavljajoč priče iz več krajev v bakrenem okraju, ki so izpričale, da je bilo splošno obnašanje miliciarjev med njihovim bivanjem tukaj izvrstno. Posebne pritožbe proti narodni straži od strani stavkarjev pridejo na vrsto pri zaslišavanju v Chicagi.

Večerne seje.

Odbor je imel nocoj prvo večerno sejo, kateri sledijo druge v svrhu, da se zaslišavanje zaključi kakor hitro je mogoče. Priče so opisovale namiselne nasilstva od strani unijskih delavcev v začetku homitije.

Uvoženci, katerih je bilo predstavljenih nad dvajset, so pripovedovali odboru, da so podpisali pogodbe, da pridejo semkaj delat kot izvažci (trammers) po \$200 na dan, povprečno plačo za spravljane rude na dan v tem okrožju. Mnogi izmed njih so rekli, da so delali samo malo časa kot "tremerji", nakar so bili namiselno kot vrtači, s plačo od \$3 do \$3.25 na dan. Parada kacijh 1,600 ali več stavkarjev in sočutnikov se je danes popoldne razvrstila v Hancocku in je korakala čez most v Houghton ter šla mimo sodišča, kjer je imel odbor sejo.

Neveljavna izpričba.

Houghton, Mich., 6. marca. — Ubežnik iz vrst stavkajočih rudarjev v bakrenem okrožju, John Latola, Finec, je danes pripovedoval kongresnemu preiskovalnemu odboru, da je izstopil iz "Western Federation of Miners" in se vrnil na delo v Quincy-rudnik, ker je spoznal, da štrajkarski voditelji propovedujejo nezakonit nauk.

Odbor je sprejel predlog O. H. Hiltona, odvetnika za federacijo, da se prečrta Latolova izpričba iz zapisnika vsled tega, ker ni pokazala, da so govorili stavkarskih voditeljev povzročili kako nezakonito dejanje od strani stavkarjev.

Več nego dvajset priče je opisovalo napade na neunijske delavce in druge namiselne čine nasilstva od strani stavkarjev in sočutnikov.

Včerajšnje izpričbe so se ujemale v tem, da so bili iz daljnih krajev uvoženi stavkokazi pod krivimi pretvezami pregovorjeni, da so prišli v Houghton. Zagotavljalo se jim je, da ni stavke, nasprotno, da so razmere popolnoma normalne.

MacNaughton o plačah.

Houghton, Mich., 6. marca. — MacNaughton, glavni poslovodja družbe Calumet & Hecla je bil še enkrat na kratko zaslišan radi vprašanja o plačah.

Glede sedanjih plač je izjavila priča, da znaša najmanjša plača za rudarja \$3.25 ozi. \$3.50 na dan. Ta plača temelji na povprečnem izkopku 900 tonov v mesecu; če izkoplje posamezni rudar več, potem dobi nagrado 10 c za ton, nasprotno pa da se ničesar ne odbije, če zaostane izkopke pod 900 toni. Jamskemu kapitanu da je pa na izvoljo, najmanjšo plačo znižati na \$3, če misli, da se izkuša dotični rudar izmuzniti od dela. Takozvani "trammers" ali izvažci dobivajo po MacNaughtonovi izjavi \$1.60 ozi. \$1.75 na dan in poleg tega premije ali nagrade; nadalje smejo, če žele, delati kosovno delo, in mnogi izmed njih rajši delajo to.

Preiskava v Coloradu.

Denver, Colo., 5. marca. — Združeni rudarji ameriški (United Mine Workers of America) so plačali nič manj nego \$2,000,000 v štravkovnih podporah coloradskim rudarjem izza dne 1. aprila 1910. Tako je izjavil danes Edward L. Doyle, tajnik in blaginjak distrikta št. 15, pred kongresnim pododborom, ki preiskuje stavko coloradskih premogarjev.

Denver, Colo., 6. marca. — Arthur

Langowski, rudar, je danes prisegel pred zaveznim odborom v preiskavo stavke, da je prejel \$3 na dan od rudniških posestnikov, ko je razstreljeval dinamit za "United Mine Workers of America".

Mladenč je zanikal, da je bil vohun v vrstah unijskih delavcev, da je prižgal, da je "opazoval obe stranki" in dobival plačo od obeh strank v delavski vojni.

"Izkusal sem zabraniti unijskim delavcem, da bi s kakim dejanjem povzročili izgubo življenja," je rekel. "Sklonili smo, razstreljevati dinamit zunaj na preriji, da oplašimo straže. Razstrelbe so se vršile v sosedini vsake večer tekom šestih tednov, dokler niso prišli vojaki. Jaz sem pomagal sprožiti sedem izmed teh razstrelb in sem dobil vsakokrat za svoje delo dva ali tri dolaje."

Razodeval naklepe maršalu.

Mladenč je rekel, da je slišal vse naklepe stavkarjev in jih razodel Montgomery Mesingalu, mestnemu maršalu v Soprisu.

"Plačal mi je \$5 na dan," je pristavil.

"Odkod je prihajal denar?"

"Menim, da ga je kompanija zalagala."

Priča je gojila, da je ob istem času tudi dobivala \$3 na teden stavkarske podpore od unije.

Langowski je rekel, da sta bila dva druga moža v krajevni uniji v Soprisu, ki sta občevala z operatorji ali zastopniki zakona.

Priča je rekla, da je dobila miliciarja kot spremljevalca na poti v Denver in v senatski zbornici med svojim izpričevanjem, "ker nočem, da bi me ustrelili kar tukaj v tej sobi".

"Koga se bojite?" je vprašal E. P. Costogan, odvetnik za rudarje. "Ali mislite, da bi Vas John Lawson tukaj ustrelil?"

"Ne, toda dobiti utegne kakega drugega dečka, da me ustrelj."

E. L. Doyle kot priča.

Denver, Colo., 6. marca. — Edward L. Doyle, tajnik in blaginjak krajevnice št. 15 od "Western Federation of Miners", je nastopil danes kot priča pred zaveznim odborom. Doyle je bil že večer ves dan zasliševan, zlasti je izjavila komisija izvedeti od njega, kako se obnaša velika rudarska zveza nasproti delodavcem in neorganiziranim delavcem.

Priča je bila eden stavkarskih voditeljev, ki so bili na povelje sodnika Grely Mitforda od okrožnega sodišča dejani v zapor, ker so zakrivali preziranje sodišča. Prekršili so od rudniških posestnikov doseženo ustavno povelje proti razpostavljanju stavkarskih straž.

Eno izmed vprašanj v navskrižnem zasliševanju se je glasilo:

"Ali smatrate za mogoče, da se da stavka izvesti brez nasilnih naredb?"

"Da, to smatram za gotovo; jaz sem vedno iznova svaril stavkarje, naj ne zakrivijo najmanjšega izgreda, kajti z izgredi samo poslabšajo svojo stvar," je odgovoril.

"Ali pa ne svetujete stavkarjem, naj se ne brigajo za ustavno povelje?" je bil nadalje vprašan.

"Jaz sem se vedno pokoril sodniškim odredbam, in kdorkoli je trdil nasprotno, je to storil v zlobnem namenu in očividno v svrhu, izkazati rudniškim družbam prijateljsko uslugo."

"Mat" Jones ostane v zaporu.

Trinidad, olo., 6. marca. — V ustenmenem odloku okrožnega sodišča je danes popoldne sodnik A. W. McHendrie odklonil prošnjo za osvoboditev "Mater" Mary Jones, stavkarske voditeljice, ki je pod vojaško stražo zaprta v San Rafaelski bolnišnici, in je izročil jetnico spet v varstvo generala Johna Chase, poveljnika državne milice v štrajkovnem pasu.

Homitije v Mehiki.

Laredo, Tex., 8. marca. — Obmejni stražniki, ki so sredi skrivaj jezili preko meje v Hildago, so prinesli danes okrnjeno truplo ranch-posednika Clemente Vergara v Laredo in tako doglali dejstvo, da je bil umorjen, ko so ga mehikanske zavezne čete ujele.

Brownsville, Tex., 7. marca. — Šestdeset mehikanskih zaveznih vojakov in 6 častnikov je padlo v sredo v bitki na gričevju med Monte Morelosom Caderoyto v državi Uvevo Leon, tako poročajo danes semkaj iz glavnega stana konstitucionalistov v Matamoros dospelo brzojavke.

Washington, D. C., 7. marca. — Nadaljnega britanskega podanika v Mehiki, in sicer zopet v Chihuahui, so večšči ugrabili, in državni predstojnik je bil iznova naprošen, da zaščiti inostrance. Bryan je nemudoma brzojavil na konzula Letcherja v Chihuahui in mu naročil, poizvedeti podrobnosti o zadržanju ugrabljenju.

Washington, D. C., 7. marca. — Državni department je danes sklenil, da ne bo odgovoril na nedavno prošnjo Huertovo, naj se prepove izvoz orožja iz Združenih Držav v Mehiko, češ, da koristi samo konstitucionalistom.

IZ KONVENCIJE V PEORII, ILL.

Preklic krivega poročila o posojilu zvezi "Western Federation of Miners".

PREONOVA ILL. ORGANIZACIJE

Predsednik distrikta št. 12 osramočen kot nevednež.

Peoria, Ill., 5. marca. — V brzojavki na konvencijo illinojskih rudarjev, ki je dospela semkaj danes, je Charles H. Moyer, predsednik zapadne zveze rudarske (Western Federation of Miners), vprašal tajnika McDonalda, ali je resnično poročilo, da je zahteval povrnitev \$100,000 od federacije.

McDonald je rekel, da je nastalo nesporazumenje radi posojila zapadne federacije, ker to posojilo ne dočete dve leti, a tisto posojilo, katero je omenil, je bilo dano deželni organizaciji združenih rudarjev (United Mine Workers of America).

Moyer ugovarja poročilom.

Moyer se je pritožil, da posojilo njegovi zvezi ni došlo ali plačno ter še neplačano, kakor so poročali časopisi, in je zahteval takojšnje pojasnilo od tajnika illinojske organizacije. Poročilo o neplačanem posojilu je izšlo iz razprave o novem posojilu v znesku \$150,000. McDonald je rekel, da je bilo častniško poročilo napačno.

V popoldanski seji je nagovoril Frank D. Comerforda iz Chicage sledilo imenovanje odseka v preiskavo obveznosti Carl Parsons, urednika v Clintonu, ki je usmrtil nekega stavkoka v železničarski stavki v Clintonu. Comerford je zagovarjal čin urednikov in prosil, da državni rudarji podpro Parsons v njegovi pravdi za osvoboditev.

Preosnova drž. organizacije.

Razprava, ki se je pričela včeraj o resoluciji za novo razdelitev države v distrikte ali okrožja, se je nadaljevala v popoldanski seji. Resolucija je bila sprejeta. Zveza je predlagala, da se organizacija se preustroji, tako da bo dvanajst subdistriktov ali podokrožij namesto devet, kakor sedaj. Izvrševalni odbor državne organizacije se tudi odpravi po omenjenem sklepu, tako da se olajša postopanje v razsojanju pritožb.

Odslek za ustavo je predložil popravek v izpremembo časa za državne konvencije. Po izpremembi se bo vršila državna konvencija vsako drugo leto namesto vsako leto, kakor sedaj. Konvencija bo sklicana samo med leti, ko se imajo sklepiti pogodbe z rudniškimi posestniki.

Viharna seja.

Peoria, Ill., 6. marca. — Predsednik Pope distrikta št. 12 je bil danes glasno zasmehovan od delegatov h konvenciji illinojskega distrikta zveze "United Mine Workers of America". Kot predsedujoč uradnik je Pope vprašal, ali konvencija želi, da se zbornica razdeli, ko je bil odklonjen predlog za izpremembo ustave v zmislu, da naj organizacija rajši podpira brezdelne rudarje, nego jim dovoli iskati zaslužka v drugem delu.

Takoj so predsednika Popeja pozdravili z vpitjem, da je nezmožen, neveden in nesposoben voditi sejo. Tajnik-blaginjak McDonald se je udeleževal napada, ki je razburjal konvencijo nad celo uro.

Konvencija se odgodi jutri, kakor je naznanil McDonald. Odslek za resolucije je dokončal svoje poročilo danes v popoldanski seji in odslek za ustavo ima samo majhen oddelek poročati jutri.

Tudi z malim zadovoljen.

Denver, Colo., 5. marca. — Jos. Lockner, grocer, je odklenil željno čakajo, ki je hraber dečko vstopil v njegovo prodajalnico. "Dajte mi \$10," je prijazno zahteval prišlec, "tako hitro kakor mogoče, prosim," in je dvignil proti trgovcu revolver. Trgovci je odprl blagajno in se opravičeval, da vsebuje samo 55c. "To je dovolj za kosilo," je rekel fant. "Hvala Vam lepa. Podajte mi roko." In podal jo je.

Sedemnajst žrtev vojne vaje.

Dunaj, 5. marca. — Sedemnajst vojakov nekega polka cesarskih lovcev je bilo usmrčenih danes pri vojni vajah v Orterskem gorovju, kjer jih je zasul plaz.

Albanski kralj v Trstu.

Berlin, 5. marca. — Kakor poročajo iz Waldenburga v kraljestvu Saksonskem, sta se tamkaj albanski kralj Viljem (Wied) in njegova soproga princesinja Zofija Schoenburg-Waldenburg poslovala od sorodnikov. Kraljevska dvojica je odpotovala v Trst, odkoder se imata odpeljati v Albanijo.

Kardinal Kopp umrl.

Berlin, 5. marca. — Nemški listi poročajo najtoplejšje žalnice za kardinalom dr. Georg von Koppom, knezofom vatislavskim, ki je zatnil svoje trudne oči davi ob polveh v Tropavi, Avstrijska Slezija. Pokojni cerkveni knez je umrl v 77. letu starosti. Pri pogrebu bo zastopan tudi cesar Viljem. Pogrebne obrede bo vodil nadškof iz Koelna, dr. Felix v. Hartmann.

Sv. Oče in kardinal Kopp.

Rim, 5. marca. — Papež je danes izrazil svoje najgloblje obžalovanje nad smrtjo vatislavskega knezofa, kardinala Koppa. S smrtjo prelato je Nemčija izgubila svojega edinega zastopnika v Svetem zboru. Izključeno ni, da bo reči klobuk podeljen dvema nemškima cerkvenima knezoma. Sveti Oče je sprejel danes apostolskega delegata, monsignora Tomassi Boggianija, v daljši avdijenci, kateri mu je podrobno poročal o položaju.

Kardinal proti prohibiciji.

New Orleans, La., 7. marca. — "V nobeni krščanski deželi se ne da prohibicija nikdar in nikoli izvesti," je izjavil danes kardinal Gibbons v nekem javnem nagovoru.

"Jaz sem odločen zagovornik zmernosti, toda prohibicijo smatram za atentat na osebno svobodo. Prohibicija napravljiva hinavce ter nas vodi k nezakoniti izdelavi slabe whiskey. Ob enem maši vladi dober vir dohodkov."

Čehi za svoje pravice.

Dunaj, 5. marca. — Poslanska zbornica avstrijskega državnega zbora, čigar seje so bile dne 30. januarja odložene, ker so poslanci Češke stranke obstruirali, se je danes zopet zbrala, a zopet brez uspeha. Prišlo je zopet do rabuke, tako da je predsednik sejo zaključil.

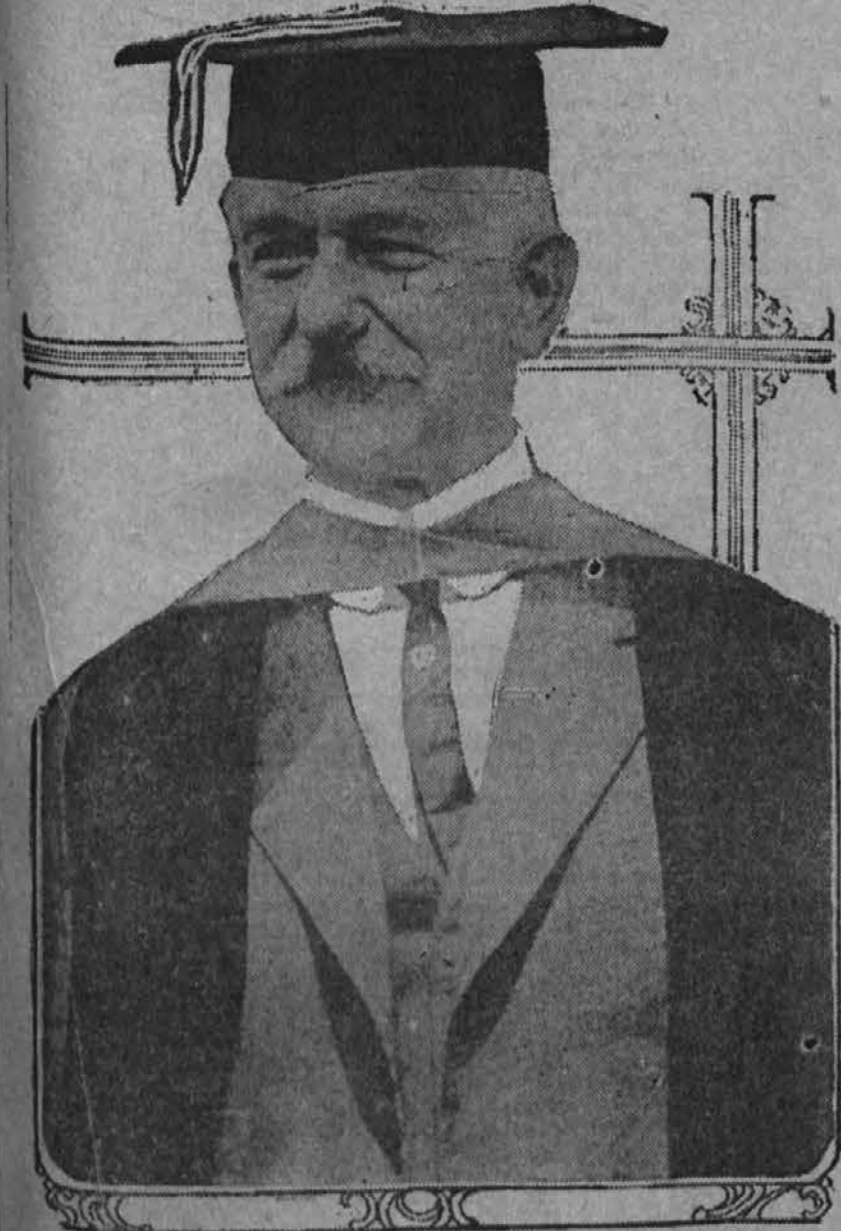
(V pojasnilo češke obstrukcije naj služi važna izjava poslanca Kiofača na nedavnem javnem shodu narodne socialne stranke v Pragi, ki se glasi: Večina domačih in inozemskih listov živi v zadnjem času pod sugestijo nekaterih dunajskih in budimpeštanskih časnikov, predvsem "Neue Freie Presse" in "Fenster Lloyd", ki skušajo v javnosti uveljaviti mnenje, da stojimo tik pred splošno evropsko vojno. V interesu skupnega narodnega gospodarstva pa je potrebno, primerno nastopiti proti temu brezvestnemu rovanju. — Ni res, da smo tik pred vojno. Niti Nemčija, niti Francoska, niti Anglija in niti Rusija si ne žele vojne in tudi balkanske države, ki so zmagale, je nočejo. Vojno hoče imeti le pustolovec Enver paša v Carigradu in Korbuzan v Sofiji. Toda za vojskovanje je treba denarja, ki ga pa oba nimata. Ako bi se sedaj v Peterburgu ne okrepil znova bukarski mir, potem bi bilo mogoče, da bi spomlad doživeli nove krvave dogodke na Balkanu. Da so gotovi krogi, ki hočejo imeti za vsako ceno vojno, je gotovo, toda — tudi mi nimamo denarja. Pisava gotovega časopisa je za vsakogar, ki kolikaj globlje misli, jasna. Hoče se povzročiti paniko in kaj pomeni taka panika, je naše narodno gospodarstvo in v prvi naši delavstvo občutilo na lastnem telesu. Hoče se tudi vzbuditi in prebivalstvu patriotizem, da bi poslanci raje dovolili nova velika vojaška bremena, ker obstoji v vojaških krogih predvsem načrt, v najkrajšem času zvišati častniške plače. Parlament naj bi dovolil novo zvišanje rekrutnega kontingenta, nove milijone za oboroževanje in za par novih dreadnoughtov in končno še omenjeno zvišanje častniških plač. To je treba povedati javnosti, da ne pride zopet do panike, do krize v trgovini, do zvišanja obrestne mere in do brezposelnosti. Kar se tiče notranje politike, navedeno nikakor ne daje povoda, da bi češki poslanci odnehali od obstrukcije. Niti za las se ne umaknejo. Namen naše obstrukcije ni negativen in ne destruktiven, mi hočemo, da parlament razen novih davkov in vojaških izdatkov stori tudi še kaj drugega. Mi hočemo, naj li pride do porazuna ali ne, poročava, da se rešijo poleg državnih potrebščin tudi kake ljudske potrebe. Vsako upanje, da bi se za kakšno drugo ceno umaknili, je zastoj.)

Krvav boj med vojniki.

Strassburg, Nemčija, 5. marca. — V sosednem badenskem mestu Kehl je prišlo do luterja pretepa med badenskim pionirji in tukajšnjimi infantristi. Mnogi vojaki so bili bolj ali manj hudo ranjeni.

Slučaj Mielczynskega.

Berlin, 5. marca. — Kakor poročajo iz Meseritz na Poznanjskem, je državni pravdnik vložil revizijo v slučaju Mielczynskega. Kakor se je poročilo, je bil grof Mielczynski oproščen obtožbe dvojnega umora, izvršenega na svoji soprogi in njenem nečaku, grofu Alfredu Miaczynski.

GORGAS, KI JE ZASLUL PO SVOJEM DELU V PANAMI, POSTAL VRHOVNI ZDRAVNIK V ARMADI.

Polkovnik William C. Gorgas, ki je napravil panamokanalški pas pripraven za prebivanje belokožcev, je bil imenovan za armadnega zdravnikagenerala in naslednika brigadirja George H. Torneyu, ki je nedavno umrl. Dr. Gorgas se dejansko zanima za nedavno ustanovljeni "Life Extension Institute", ki ima podaljševati človeško življenje vzgojnim potom. Bivši predsednik Taft, profesor Irving Fisher z Yaleke univerze, dr. Eugen L. Fisk, dobro znani newyorški zdravnik, in E. F. Rittenhouse, newyorški zavarovalni večak, so drugi odlični možje, ki se zanimajo za to gibanje.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki Torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inorp. 1. 1899. v lastnem domu 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich
Tajnik.....William Grahek
Blagajnik.....John Grahek
Urednik.....Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol let.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00
PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznani POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglašje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 9. marca. — Kršteni so bili včeraj, dne 8. marca, v naši slovenski cerkvi sv. Jožefa sledeči novorojenci: Frank Venceslav Rogina, Frank Leonard Ivančič, Margareta Marija Ahlin, Roza Mauser in Julija Kompare.

— Smrtna kosa. Umrl je v bolnišnici sv. Jožefa dne 2. t. m. rojak Frank Henigman, star okoli 40 let, samec, brez sorodnikov ali prijateljev tukaj. In tudi v podp. društvu ni bil nobenem. Pohraba ga je jetika. Pogreb mu je oskrbel zidarska unija (Stonemasons & Bricklayers' Union), in se je vršil v sredo dopoldne pod vodstvom pogrebnega zavoda Nemanich & Sin. N. p. v m.

— Anton Kirinčič umrl. Hrvatska naselbina v Jolietu je izgubila enega najodličnejših svojih članov, in z brati Hrvati žalujemo tudi Slovenci nad preranim grobom enega najiskrenjših zagovornikov slovensko-hrvatskega bratstva. G. Anton Kirinčič, tajnik tiskovne "Joliet Slovenic Bottling Co." in bivši dolgoletni gostilničar, je mirno zaspal v Gospodu v soboto zjutraj ob 4. uri v svojem domovanju, 1203 Cora street, star šele 39 let. Pogreb se je vršil danes dopoldne, s črno sv. mašo v hrvatski cerkvi Blažene Bogorodice, na hrvatsko pokopališče pod vodstvom pogrebnega zavoda Nemanich & Sin, ob veliki udeležbi sorodnikov, prijateljev in drugih sožalnikov poleg družinskih sobratov. G. Kirinčič je bil pred nekaj leti čvrsta zdravja, potem je pa nevarno zbolel, a je srečno preživel dolgoletno bolezen ter se nahajal koncem lanskega in začetkom tega leta na poti do popolnega ozdravljenja. V letošnjem hudem zimskem času pa se je spet prehladil, ko je razvažal blago svoje trgovke, in je pred par tedni obležal doma v bolniški postelji, dokler ga ni odpoklicala smrt v boljši svet. Pokojnik je bil eden izmed ustanoviteljev hrvatske cerkvene občine, v kateri župnikuje Rev. Vioči. Kot član je pripadal dvema podp. društvoma, in sicer k dr. Vitezovi Sv. Nikole, odsj. br. 20 H. Z. III, in k društvu št. 80 Western Catholic Union. Nadalje je bil delničar tiskovne "Joliet Slovenic Bottling Co.", pri kateri je opravljal tudi službo tajnika. Bil je dobro znan v vseh družabnih in trgovskih krogih kot eden izmed prvakov hrvatske naselbine, ki je imel velik ugled med svojimi rojaki. Kakor med Hrvati, tako je bil znan in priljubljen med Slovenci, saj je bil eden najboljših predstaviteljev naše slovensko-hrvatske sloge. Zato ga tudi jolietški Slovenci ohranijo v blagem spominu. Poleg užalostene soproge zapušča petero otrok in dva brata, pod katerih je g. John Kirinčič trgovec z obleko in g. Nick pa gostilničar. Vsem

sorodnikom naše najiskrenjeje sožalje, a blagemu pokojniku svetila večna luč!

— Odhod v Montano. Včeraj (v nedeljo) popoldne ob 5. uri 5 minut so se odpeljali z vlakom Rock Island-železnice v St. Paul na poti v Montano na farme sledeči gg.: Josip Stukel in sin Gustav, Jack Plut in John Zimmerman. Na kolodvoru je bilo genljivo slovo očetov od svojih družin. Navzoč je bil tudi Rev. Jos. F. Stukel iz Waukegana, Ill., sin g. Jos. Stukla. Z Bogom in srečno — pa pišite kaj!

— G. Frank Završnik, potovalni zastopnik tiskovne Slovenic Liquor Co., se je pravkar vrnil s tritedenskega potovanja po Minnesoti in sosednih državah ter poroča, da so tamošnje delavske razmere nekoliko boljše, a še ne v popolnem redu, tako da je še preveč brezdelcev.

— Vzletališče in dirkališče. V bližnjem Mattesonu je bila te dni sklenjena pogodba za nakup ozemlja v obsegu petsto akrov, ki se ima porabiti kot vzletališče in avtomobilsko dirkališče. Stroški podjetja, ki mu načeljuje David Reed kot predsednik in J. R. Palmer kot blagajnik, oba iz Chicago, so proračunjeni na okroglih \$750,000.

— Dober ulovek. Aretacija nekega mladega črnca, ki je v neki jolietški gostilnici menjal ček, je zadnji četrtek razkrila dejstvo, da je bila ukradena neka poštna vreča, ki je prejšnji večer na nerazjasnjen način izginila iz postaje Lockport. Vreča je vsebovala čke v skupni vrednosti \$20,000 in nekaj denarja v gotovini. Aretiranec se imenuje Le Roy Martin. Tatvino je priznal in imenoval kot skrivca nekega drugega črnca, imenoma Walter Scott. Ko je bil ček v First National-banki v četrtek zamazan, so bančni uradniki za danes. In h koncu pozdravljamo vse zveste čitateljice in čitatelje nam ljubega lista in boritelja naše sv. vere, to je naš Am. Slov., ker se bori za sv. reč, zato ti želimo obilo naročnikov, da bi kmalu izhajal 3krat na teden.

Marija Ritmanič, roj. Perušič.

Ely, Minn., 3. marca. — Te dni se je tu mudil g. Anton Gerzin iz Chisholma, Minn., po opravih v zadevi dvorane za zborovanje S. H. Z. Ogledal si je cerkveno dvorano, katero je sprejel za zborovanje. Dvorana je na razpolago za zborovanje brezplačno. Čudno se mi zdi, zakaj in po kakem sporazumu je glavni odbor S. H. Z. poslal poročilo, da se bode vršilo zborovanje v Glasnovi dvorani, ker nobeno društvo, nahajajoče se v Ely, ki spada v omenjeno zvezo, ne ve nič o tem. V tej zadevi so nastale brezpotrebne sitnosti. X.

Gilbert, Minn., 1. marca. — Tu prosim Vas, gospod urednik, za malo prostora v nam priljubljenem listu Amer. Slovenec. Zmerom se kaj sliši iz one ali te slovenske naselbine, a iz naše pa le malokdaj. Zato bi jaz rad malo oglasil se. Zimo imamo to leto prav lepo, a je pa to križ, ki je tako pomankanje dela; pa še ta, kateri dela, mora bolj trdo delati, kakor pa lansko leto; plača pa manjša. Bog daj boljši časov v spomlad nam vsem! — Pretečeni predpust tega leta smo imeli 10 parov novih poročenec v naši cerkvi sv. Jožefa, žal, ko za vseh teh omenjenih imena ne vem. — Naši fantje mislijo sv. križev pot napraviti sčasoma in tudi mi možje in žene jim pomagamo, ne bo nam žal. Imamo lepo angeljsko mizo novo in naši predni praktični katoliški Slovenci pogosto pristopajo k nji in uživajo Telo in Kri Jezusa Kristusa. In pa novo pokopališče imamo, samo blagoslovljeno še ni, mislijo ga blagosloviti junija meseca; samo dosti je še dela pri njem, predno bomo svoje znance drage pokopavali v njega; jako na prijaznem svetu leži, pa blizu farne cerkve. — Tu vam naznanjam žalostno novico, da je nemila smrt pobrala družini Francišku in Jožetu Učar malo hčerko, staro dva meseca, z imenom Stefanija. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti v cerkev sv. Jožefa s sv. mašo za žlahto tega otročka v Virginijo na pokopališče Calvary. Lahka naj bo tuja zemlja in na svidenje nad zvezdami! — Zdaj pa moram ta dopis skonečati in pozdraviti rojake in rojakinje po Združenih Državah. Tebi, napredni narodni list, pa veliko blagoslova božjega, in mi naročniki vedimo, da tu ni strupa za katoliškega kristjana. Z Bogom!

Star naročnik.

Ironwood, Mich., 1. marca. — Spoštovani gospod urednik Am. Slovenca! Prosim, da natisnete teh par vrstic v nam ljubi list Am. Slovenec. Ker se malokdaj oglasi iz našega mesta Ironwood in mogoče mislite, gospod urednik, da nimamo tukaj nič tako črnega, da bi vam poslali skromen dopis, sem se pa jaz namenila, vam naznaniti tukajšnje razmere, in tako vam tudi dokažem, da je črnila dovolj. Torej k stvari.

Dela se tukaj s polno paro, plača je tudi še precej dobra, tako da se delavci počeno preživijo. Seveda si naši možje tudi ječmenovca pomalo privoščijo, zakar jim ni zameriti, ker morajo trdo in naporno delati. Zimo imamo pa tako hudo, da je

jo! V soboto je bilo malo manj mrzlo, zjutraj veter in dež, potem pa sneg in sneženi vihar, in kdo bi si mislil ta hitri preobrat!

Tukaj je zgorela nekemu Fincu hiša in otrok. Može je delal v jami, žena je šla pa v vas k sosedu. V tem času je ogenj nastal v spalnici. Služkinja je ogenj opazila, pustila otroka in šla povedat gospodinj, kaj da je doma. Tačas je otrok zgorel, boardarjem denar in obleka. Slovenke, pozor, da se tudi vam ne pripeti kaj enacega! Ne hodite, žene, po vasi, vzemite raje kak časopis v roke, in čitajte ga, in s tem si dolgačas preženete. Naročite si naš vrli katoliški list Am. Slovenec, ker pravzaprav bi ga morala imeti vsaka poštna slovenska hiša, kakor tudi vsaka slovenska mati, ker le potem bo znala, kako otroke vzgajati v sv. katoliški veri in sv. cerkvi. In pustite tiste čičaške čunje, ki vas zastrupljajo. Če so že vaši možje odpadniki sv. vere, bodite saj ve trdne in naj bo vam ona draga svetinja v vašem srcu, kar vas je mati vaša v otroških letih učila, in kar so vas v šoli duhovni učili o sv. veri v krščanski nauku. Zapomnite, da je Bog, in da ste od Boga, in ne pa iz opice. Ti čunjarji niso znali več, kaj bi pisali v svojih čunjah, pa so pisali, da so sinovi opice. Zato pa svetujem tem opičarjem, prej ko bodo še kako društvo ustanovili, da mu dajo ime društvo Opica, socialno-svobodnomiselna mati. To bo jim v veliko čast. Saj že imajo neke v Pennsylvaniji dr. Lisica, dr. Jazbec, zakaj bi ne bilo tudi dr. Opica? A naše svetnike pa le pri miru pustite, vi opičarji!

Prosim, gospod urednik, da bi moj dopis ne zdrčal v vaš nenastitni koš; malo sem se zakasnila, zato je sedaj tako velik, in zato ga zdaj skonciram za danes. In h koncu pozdravljamo vse zveste čitateljice in čitatelje nam ljubega lista in boritelja naše sv. vere, to je naš Am. Slov., ker se bori za sv. reč, zato ti želimo obilo naročnikov, da bi kmalu izhajal 3krat na teden.

Marija Ritmanič, roj. Perušič.

Minneapolis, Minn., 1. marca. — Si mi uredništvo Am. Slovenca! Tukaj se je gospa Storkla ustavila pri družini Zellinger in je pustila za spomin brhko hčerko. Danes so jo krstili. Kume in kuma sta bila g. in ga. Straus. — Z delom gre zmeraj bolj počasi, ne vem, kdaj bo kaj boljši. — Zimo imamo še precej lepo, snega malo, da je prav prijazno. Včeraj je malo burja razsajala, pa se je ne bojimo dosti več, ker je solnce že visoko. — Predpust je tudi minil brez vsake svatbe; ne vem, kaj je temu krivo, da raje ploh vlečejo, kot bi stopili v zakonski jarem. — V sklepu posredovatelj in rojak, in v tebi, dragi mi list, veliko dobrih naročnikov: vsak Slovenec bi moral biti naročnik na Am. Slovenca. J. S.

Iz Adlešič, 18. febr. — V zadnjem dopisu sem omenil, kako hudo zimo imamo letos, kako mrzel je bil mesec januar. Pa tudi ta mesec smo imeli do včeraj popoldne prav hudo zimo, posebno še prvo tretjino meseca, ko je kazal toplotmer zjutraj ob 7 uri vsaki dan po — 9 do — 12 st. C. zime, popoldne ob 2. pa do — 5 C. Tudi sanimo smo imeli do včeraj zmirom prav dobro vso zimo, odkar je nastopila, t. j. od 29. decembra, skupaj celih 7 tednov, kar se zgodi redkokdaj pri nas tako dolgo, vsaj imamo včasih komaj po nekaj dni samine vso zimo, ali pa tudi nič. Včeraj popoldne, potem ko smo imeli zjutraj še — 7 st. zime, pa je nastopil jug, prvokrat v letošnji zimi, in se je začel taliti sneg, ki smo ga imeli letos tudi nenavadno veliko, toliko menda že ne od 1. 1895. Upamo, da bo odlezel nastopila spomlad, ki nam bo kmalu pobrala sneg, ki ga imamo še tako obilo. Bojimo se, da bodo pod to dolgotrajno in debelo snežno odejo poginile strni, posebno še zato, ker je zapal sneg na prav moko in mehko zemljo, ker je preje hudo deževalo.

Zadnjič sem tudi omenil, kako zdravo zimo imamo in da smo imeli ves mes. januar samo enega mrlica. Pa tudi ta mesec do 13. nismo imeli mrlica, a od 13.—17. pa, torej v 5 dneh, pa kar 4. Umrla so: Anton Grabrijan Mikulec, star 81 let, Ivan Adlešič — Tojaga iz Adlešič h. št. 14., star 71 let, Jože Jankovič iz Tribuč št. 27, star 50 let, in eno dete.

Pozdrav vsem župljanom in rojakom!
Ivan Šušelj.

Raznoterosti.

Boj z volkovi na življenje in smrt.

Strasen boj so prestali vojaki hrvatskega huzarskega polka v Velikem Varazdinu. Nekaj huzarjev, ki so bili brez orožja, je šlo pod vodstvom službočega desetnika po premog v vojaško skladišče, ki leži zunaj mesta. Huzar Pavel Horgos je tekel naprej, da odpre vrata. Kar ga napadejo trije volkovi. Branil se je z železnim drogom in klical na pomoč tovariše, ki so jih pa medtem že tudi volkovi napadli. Med vojaki in volkovi se je nato vnel boj na življenje in smrt. Desetnik je z revolverjem streljal in enega volka zadel, a lačni volkovi še niso zbežali. Končno se je vojakom posrečilo, da so zbežali v skladišče; volkovi so nato v bližnji gozd zbežali. Huzar Horgos je strašno razburjen, ker so mu volkovi iz rok in

sa tako da so ga morali oddati v garnizijsko bolnišnico.

Iznajdljivost velikomestnih tatov.

Slegantni tatovi velikega sveta so iznašli nov način za uspešno izvrševanje svojega poklica. Te dni je prišel v neko trafiko v Nizzi fino oblečen gospod z ogromnim buldogom in majhnim psičkom. Ko je trafikantka gospodu postregla, je le-ta dal buldogu neko znamenje, na kar je ogromni pes planil na malega psička in ga začel navidezno mrcvariti. Prestrašena trafikantka je skočila malemu psičku na pomoč, med tem je pa fini gospod pograbil denar iz predalov in hitro odšel. Psi sta planila za njim in preden je trafikantka opazila tatvino, so bili tat in njegova štirinožna kompiča že bogve kje. Ta način je od gospodov tatov vsekakor velika ljubeznjivost, kajti navsezadnje je le boljše priti na ta način ob denar, kakor pa biti še zraven zadavljen ali pa zaklan, kakor so se take reči do zdaj prakticirale.

Človeška pečenka v pariških restavracijah.

Nedavno umrl iznajditelj modernih hladilnih naprav, francoski inženir Ch. Tellier, opisuje v svojih "Spominih" med drugim ta-le doživljaj: Začasa obleganja je vladala v Parizu velika draginja in pomanjkanje živil. Bilo je le malo restavracij, kjer se je za kolikor toliko mogoče ceno dobilo jesti. V eno teh gostiln je hodil s svojimi prijatelji na hrano tudi on. Nekega dne, ko se je slučajno sam nahajal pri mizi, je našel na jedilnem listu zapisano neko jed, ki mu je ugajala ter jo je tudi topot naročil. Pečenka mu je izvrstno dišala, da si ni bil na jasnem, od kakšne živali naj bi to meso bilo. Nad tem si pa ni dalje belil glave, marveč je hotel porabiti ugodno priliko in se zopet enkrat pošteno najesti — naročil je še eno porcijo. Natakak je rekel, da je pečenka najbrže že pošla; vendar je šel v kuhinjo in se kmalo zmagoslavno vrnil z novim kosom pečenke. Z velikim tekcom se je hotel spraviti inženir na svojo jed, ko mu oko obstane na kosti, ki je gledala iz mesa. Nehote je začel ugibati, od katere živali bi pač ta kost bila, a z nobeno se ni strinjala. Tu se mu zasveti grozna misel, katere se je izpočetka hotel siloma obraniti. Toda kost je govorila glasno in jasno: pred sabo je imel človeško meso. Poln groze se je dvignil; misel, da je jedel človeško meso, mu je bila neznosna. In vendar je bilo res. V tistih dneh so se namreč na pariški periferiji vedno vršili majhni spopadi med obleganci in oblegovalci. Ubite vojake so brezvestni tovariši za majhen denar prodajali dobičkalnim gostilničarjem v mestu, ki so nato svojim gostom za visoke cene stregli s človeškim mesom.

Po petdesetih letih pomiloščen ropar.

Par dni pred minolim Božičem je italijanski kralj Viktor Em. pomiloštil glasovitega sicilj. roparja in morilca Casaleja. ki je 50 let presedel v ječi. Casale je zapustil kaznilnico kot 73leten starček, toda svez in krepak. Može je nenavadno visoke rasti in se še vedno drži ravno kakor sveča; sploh si je ob rednem življenju v kaznilnici ohranil moč in zdravje, tako da se zdi mlajši nego je v resnici. S prihranki si je kupil fino moderno obleko. V svoji mladosti si je Casale pridobil pridevek "Galantri ropar". Na svojih roparskih pohodih in napadih se namreč nikdar ni dotaknil nobene ženske in je marsikdaj raje opustil kako "podjetje", če je bila nevarnost, da bi pri tem postala žrtev tudi kaka ženska. Toliko trši in krutejši je bil pa nasproti moškim; na vesti ima nešteto umorov. Ko je bil pomiloščen, so ga vprašali, kaj misli začetni, ko pride na svobodo; odgovoril je, da bo poizkusil živeti kot duinar, da si pa od tega ne obeta posebnega uspeha. Baje ga je sedaj že povabilo k sodelovanju neko kinematografsko podjetje.

Srečen bajtar.

"Hlas" poroča: V Č. Krumlovi živi bajtar Tuha, ki je nekdo na dražbi kupil za neznamen denar staro sohico Mater Božje, izrezano iz lesa, pa pobarvano. Ni se dolgo tega, ko jo je videl pri njem prijatelj starin, pa ga je vprašal, ako bi ne prodal sohice. Tuha je bil že pri volji prodati kip, ali ker mu je tuje ponudil zanj 40 K, ga je debelo pogledal. Cena se mu je zdela visoka in je vzbudila v Tuhi misel, da je kip več vreden. Pa ga ni prodal. Rekel je, da se mora posvetovati z ženo. Kmalu se je raznesel glas, da imajo pri Tuhih staro sohico, ki je znatne vrednosti. In prihajali so kupci od blizu in daleč, in ponujali za sohico celo po nekaj stotakov. Tuha se pa le ni omečal, in prav je bilo, da ne. Tuhovala Mati Božje je prišla v časnike, in naposled je stopil v Tuhovalo hišo zastopnik c. kr. umetniško-zgodopisnega muzeja ministrstva za bogočastje na Dunaju. Ogledal si je kip in spoznal, da je ta sohica dragoceno delo XV. stoletja, in da je iz samostana Zlatokronskega. Pa je odbral na mizo Tuha za Mater Božjo 30,000 K.

Opomin.

Ker sem namenjena odpotovati v stari kraj prihodnje poletje in ne vem ali se kdaj več povrnem ali ne; zato rečem tem potom opominjam vse one, ki mi kaj dolgujejo da poravnajo svoj dolg v kratkem času, ker drugače bom primorana jih postavnim potom primorati to storiti.

Antonija Trampush, Virginia, Minn.

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen 1. 1893.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtaške vozove in kočije.

Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podneva. Kadar rabite kaj v naši stroki se oglašite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci

Urada telefon Chicago 100.

Stanovanja telefon Chi. 3247

JOS. KLEPEC

JAVNI NOTAR

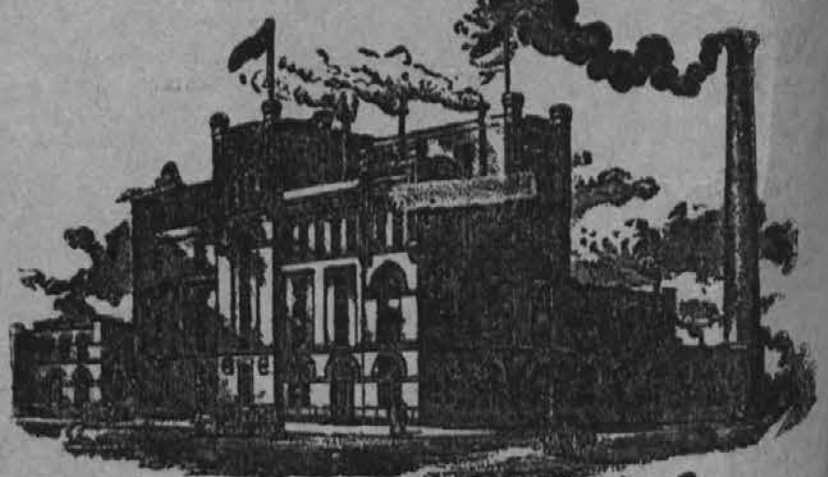
1006 N. CHICAGO ST. JOLIET, ILL.

v uradu zvečer do 8. ure
ob. nedeljah od 9—12.

LOXOL
PAIN-EXPELLER
RHEUMATISM
SORE THROAT
BRUISES & SCALDS
BURNS & FROSTBITE
HEADACHE
TOOTHACHE
NEURALGIA
LUMBAGO
GOUT
MIGRAINE
RHEUMATISM
SORE THROAT
BRUISES & SCALDS
BURNS & FROSTBITE
HEADACHE
TOOTHACHE
NEURALGIA
LUMBAGO
GOUT
MIGRAINE

IMEJTE
GA VEDNO V
HIŠI, DA GA VSAK
ČAS LAHKO RABITE.
PAZITE NA PONAREDKA.

Fred Sehring Brewing Co.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

John Vidmar

1119 North Broadway

Kupujem in prodajam zornišča, hiše in lote; zavarnjem nastanja in nahišstva pre

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Zmaga kranjske dežele. Dne 17. febr. se je vršila pred upravnim sodiščem na Dunaju razprava v zadevi vodne naprave na Savi pri Medvodah. Tam je načrt deželne odbora v konkurenci z nemško družbo Leykam-Josefthal. Deželni odbor je s svojim načrtom prodir pri okrajnem glavarstvu in deželni vladi. Poljedelsko ministrstvo je pa izdalo razsodbo v prilog družbe, na kar se je deželni odbor pritožil na upravno sodišče, kjer je popolnoma zmagal. — Ker se namerava napraviti elektrarno na Ljubljani, je nastal spor med ljubljansko občino in deželo. Poljedelsko ministrstvo je te dni podelilo kranjski deželi koncesijo za zgradbo elektrarne na Ljubljani. Deželni odbor skrbi za to, da se ohranijo vodne moči deželi.

— Kranjski deželni zbor je imel seje dne 19. in 20. febr. Vloženih je bilo več samostojnih predlogov: O napravi poti za "vlak" ob Savi ter o uravnavi voda in cest, potem pa tudi interpelaciji o brzojavnem uradu v Gorjah, o mostovih čez Soro v Zireh in čez Savo pri Sv. Jakobu. Sprejeli so se predlogi o razširjenju vodovoda v Novem mestu, o vodovodu na Gorjancih in v Žužemberku, o napravi mostu čez Savo pri Krškem in čez Ljubljano pri Lipah. Obravnaval se je nato Kerkov predlog o ustanovitvi deželne posredovalnice za kmečke in obrtne delavce.

— Ljubljana, 19. febr. Električna železnica bo napravila dve novi progi, namreč v Spodnjo Šiško in na Glince.

— Ovaduška afeta. Kakor poroča "Narod", sta dr. K. Triller in "Sokol" zveza vložila proti gđni K. Theimer in njenim sokrivcem ovadbo radi hudodelstva obrekovanja po par. 209. kaz. zakona.

— Nov bančni zavod prične poslovati v Ljubljani. Češka industrijska banka bo odprla svojo podružnico. Banka ima 40 milijonov K kapitala.

— Riboreja. Č. g. Kleindienst v Begunjah je nakupil ribolovno pravico v gorjskih vodah za visoko vsoto.

— Č. g. Peter Bohinjec, župnik dupljski, je dne 21. febr. praznoval petdesetletnico življenja. Večkrat se je že povdarjalo, da je Bohinjec izredno plodovit pisatelj in da zna v povestih zadeti narodnega duha, kakor malokdo. Leposlovje, dramatika in zgodovina dokazujejo, da je Bohinjec zadnji čas svojo delavnost še pomnožil.

— Doktor modroslovja je postal g. Jožef Jenko, gimnazijski profesor v Trstu, rojen v Cerkljah. Nad vse zanimivo je, da je šel g. profesor delat doktorski izpit sedaj, ko vrši profesorsko službo že 25 let. Dr. Jenko je eden izmed najučenejših slovenskih profesorjev. Govori in piše 12 jezikov.

— Premeščen je profesor verouka č. g. dr. Franc Perne iz Kranja na I. dr. gimnazijo v Ljubljani.

— Častna svetinja za 40letno zvesto službovanje je podeljena nočnemu delovodji Andreju Babnik in Ivanu Koscu, vratarju pri evški papirnici v Goricanah.

— Častno svetinjo za 40 letno zvesto službovanje je podelil kranjski deželni predsednik Mariji Sajovic, ki služi pri vpočenem gosp. dvornem svetniku dr. Jožetu pl. Račicu že 40 let.

— Skušnjo za zidar. mojstra sta napravila pred izpraševalno komisijo pri deželni vladi v Ljubljani gospoda: Leopold Oblak, zid. mojster in betonisti podjetnik v Jasenu pri Ilirski Bistrici in France Brezinger, zid. polir iz Morskega pri Kanalu na Goriškem oha sta absolventa obrtnih šol v Ljubljani.

— Poroče. Poročil se je v Pragi odvetniški koncipist v Kočevju dr. Josip Klepec z gđno. Ana Malo. — Poročil se je v franciskanski cerkvi v Ljubljani g. Franc Košak, sin dež. polsanc in župana g. Iv. Košaka na Grosupljem z gđno. Maričko Javornik iz Zalje. — Poročil se je č. kr. avskulant Rado Jerman z gđ. Marico Mevžljevo iz Mokronoga. — Poročil se je g. Anton Kristof, šolski voditelj v Radomlju pri Kamniku z gđ. Minko Skubic, hčerko trgovca in gostinčarja iz Police pri Višnji gori.

— Smrtna kosa. V Adlešičih je dne 15. febr. umrl g. Ivan Adlešič, 72letni oče g. dr. Jurija Adlešiča, izvrsten gospodar, ki si je pridobil z izredno pridnostjo in varčnostjo lepo premoženje; svoj čas je bil tudi več let župan. Bil je tudi med prvimi naročniki na nedeljanje Bleiweisove "Novice" in "Mojorjevo Družbo" v vsi županiji. Tojagina hiša je bila znana široko na okoli po Beli Krajini in sosednjem Hrvaškem. — V Ljubljani je umrl Rudolf Kržišnik, č. kr. sodnijski sluga. — V Selcih je umrl 17. febr. g. nadučitelj Jožef Jeglič.

— Umrl so v Ljubljani: Franciška Cerar, delavka, 27 let. — Ivan Kovač, zasebnik, 79 let. — Gregor Stržinar,

gostilničar in posestnik, 46 let. — Jožef Breščak, dninar, 20 let. — Terezija Hozhevar, vladnega svetnika vdova, 80 let. — Mihael Cunk, delavec-hiralec, 74 let. — Neža Jordan, bajtarjeva hči, 16 let. — Marija Kosce, žena usnjarskega delavca, 75 let. — Marija Blaž, mestnega stražnika vdova, 64 let. — Gašpar Pečar, zasebnik, 78 let. — Franciška Janesch, šivilja, 81 let. — Josipina Banko, bivša molarica, 85 let. — Franciška Gogala, užitarica, 63 let. — Cecilija Vrenko, služkinja, 38 let. — Florijan Plevec, prosjak, 73 let. — Janez Langenwaller, kajzar, 38 let. — Josip Antonin, delavec, hiralec, 61 let. — Franciška Praznik, zasebnica, 64 let. — Helena Keršič, žena zidarskega pomočnika, 50 let.

— O pokojnem župniku Karetu. Kakor smo zadnjič poročali, je dne 15. febr. umrl č. g. Janez Karet, župnik v Nemški Loki. Rojen je bil dne 11. novembra 1842 v Ljubljani. V mašniški posvečen dne 23. okt. 1867. Služil je kot kaplan v Črnomlju, v Koč. Reki, kot župni upravitelj v Banji Loki, kot župnik v Črmošnjicah in slednjič do svoje smrti v Nemški Loki.

— V pijanosti zmrznil. 74letni železniški delavec Stefan Colnar iz Severine na Hrvaškem se je 5. febr. iz Črnomlja pijan napotil domov v Ušarje. Na progi v "Mestni loži" je pa padel in obledel. Naslednji dan so našli zmrznjenega.

— Nenadna smrt. Srčna kap je zadela v Kranju 59letnega posestnika Leopolda Tepina, očeta ljubljanskega živinozdravnika g. L. Tepina. Bil je takoj mrtav.

— Nesreča v gozdu. Dne 14. febr. se je pri spravljaju lesa v gozdu zvalil debel bukov hlopd na Antona Tonejca, hlapca pri posestniku J. Frčarju v Višelnici pri Gorjah. Tonejec je vsled poškodb že naslednji dan umrl.

— Obstreljen. Dne 8. febr. zvečer je nekdo brez znanega vzroka obstrelil 15letnega posestnikovega sina Jožefa Možina, ki je z nekaterimi drugimi fanti stal pred neko hišo v Zaloju. Kroglja ga je zadela v stegno in je v njem bitčala.

— V petletno ječo je novomeška porota obsodila 32 letnega monterja Janeza Dobravca, ki je zlorabil neko 67letno ženo.

— Uboj. Na zatožni klopi je sedel 17. febr. pred novomeško poroto 19letni Fr. Miklavčič iz Trebnje gorice. Dne 6. januarja t. l. je v družbi Franca Tabjana in Ant. Severja šel domov. Habjan se je začel z njim pričati radi nekega pisma, ki ga je pisal (obtoženi) Jožef Šušteršič in vrgel obtoženca v sneg ter stekel domov, kjer se je oborožil s fiziološko in mu klical: "Boš šel ali ne." Obdolženec pa je šel naprej in vzel v roko nož. Habjan ga je dohitel in mu zastavil pot. Obtoženec pa mu je rekel: "Kakor me ti boš, tako te jaz bom." — Nato je prišel Habjanova mati in izvila sinu kol iz rok. Ta pa se ji je iztrgal in skočil k ograji, odlomil si nov kol in hitel za obtožencem, ki je ta čas odšel. Ko ga je dohitel, ga je udaril po rami, nakar sta se spoprijela. Miklavčič je začel suvati Habjana z nožem v prsa, trebuh in hrbet. Prizadel mu je 5 ran, vsled katerih je kmalu nato umrl. Obtoženec je priznal dejanje in rekel, da je storil v razburjenosti in silobranu in vsled preobilo zaužitga alkohola. Zasižane priče so potrdile obtožbo. Porotniki so dano vprašanje radi silobrana potrdili in sodni dvor je obsodil Miklavčiča v 10mesečno ječo z postit in tridimi leti.

ŠTAJARSKO.

— Tiskarsko gibanje. Z delom v mariborskih tiskarnah so spet pričeli dne 20. febr.

— Štajerski deželni zbor je imel seje dne 18. febr. ob pol 11. uri popoldne. Delovni program bo obsegal računsko sklepe dežele, predloga glede lokalnih železnic, začasnih proračunov, vojnopravo, finančne predloge mesta Gradec, postavbo o obč. posredovalnih uradih in več manjših predlogov. Delovni čas bo obsegal najmanj 14 dni. Poslanci S. L. S. so vložili predlog, da naj se v mestih Gradec, Maribor, Celje in Ptuj za občinske volitve uvede proporcijni volilni sistem.

— Nemškutarska zmaga. Pri občinskih volitvah v Podlehniku pri Ptuj so 14. febr. zmagali štajercijanci, ki so v tej občini topot prvič imeli pri občinskih volitvah za nas žalostne uspehe.

— Nova konjerejska zadruga. Na Pesnici pri Mariboru se je za okoliš šentljiške kmetijske podružnice osnovala konjerejska zadruga. Baviti se niso z noriškim plemenom.

— Ogenj. Dne 8. febr. je v Sp. Gorah pri Braslovčah pogorelo gospodarsko poslopje posestnice Ane Prisljan. Posestnica ni bila zavarovana.

— Pet otrok se zadušilo. Iz Maribora: Zakonska Beljak, kajzarja, sta

pustila svojih pet otrok v starosti od 1 do 5 let brez nadzorstva doma. Otroci so se igrali z vžgalicami ter povzročili požar, v katerem so se vsi zadušili.

— Veteran. Dne 25. jan. je v Sv. Ilju pri Velenju mirno v Gospodu zapal Fr. Menih p. d. Drev. Zanimiva je bila njegova šletna vojaška služba. Prehodil je večino Avstrije in Italije, bil v vojski s Prusi leta 1866. ranjen ter odlikovan z zaslužno svetinjo za hrabrost. Bil je mož trdnega katoliškega prepričanja, v obče spoštovan, kar je pokazal njegov pogreb.

— Nagla smrt. Dne 10. febr. je nenadoma umrl blagi 21letni kmečki sin Gregor Lubej v Peklu pri Poljčanah. Ko je napajal živino, ga je napadla zavratna padavica ter končala njegovo mlado življenje.

— "Ženin". Kočarjev sin Albert Vogel iz St. Pavla pri Prebodu se je izdajal za ženina. V šostanjski okolici je presleplil neko posestnikovo hčer ter ji natevil, da ima 1800 K dote. Osem dni se je mudil v hiši in se pripravil na ženitev, nato pa jo je z ukradenimi obleko in drugimi rečmi bodočega tasta tiho odkuril od hiše. Orožništvo ga je prijelo in izročilo sodniji v Šostanju.

— Kraj vedne nesreče se sme imenovati Fala pri Mariboru, kjer stavijo elektrarno. Dne 5. febr. je domnevana slepa dinamitna patrona, ko se je nenadoma sprožila, zadela 46 let starega delavca Fr. Kirbosa tako nesrečno, da mu je razklala čelo, nos in lica. Siromak je izgubil tudi desno roko. Reveda so prepeljali v Gradec. Politična oblast mariborska pa bogatašem na ljubo ne zgane z mazincem, da bi se bolj varovalo življenje ubogih in še obenem slabo plačanih slovenskih delavcev. Seveda kakemu nerazumnemu plavokrvnežu ne smeš niti prsta pokazati, pa boš kaznovan, a milijonarji se smejo igrati z življenjem ubogega delavca kakor jim milo in drago.

KOROŠKO.

— Tiskarji v Celovcu so spet pričeli delati dne 18. febr.

— Skandali na kolodvoru v Celovcu se nadaljujejo. V nedeljo dne 8. febr. hotela se je večja slovenska družba odpeljati v Žiljpolje z vlakom, ki odhaja proti Jesenicam ob 2. uri 12 min. Zahtevala je v veži kolodvorov listke v slovenskem jeziku. Uradnik drž. železnice tudi na odgovor, da je družbi nemško ime Žiljpolje neznano, ni hotel dati listkov, nego zahteval, da se mu pove nemško ime Žiljpolja. Seveda se to ni zgodilo. Odrezal se je na to, da naj gre družba vprašat portirja, kako se pravi Žiljpoljam, nakar se je pojasnilo čestitemu nacionalcu, da naj le sam portirje sprašuje po imenih postaj, če jih ne ve, da pa ni to stvar občinstva. Ko se je hotela družba pritožiti pri postajenačelniku, ga ni bilo v uradu. Tudi pri blagajni na peronu, ni poznala nemškutarska frajlica Žiljpolj ter se je na slovensko zahtevalo predzračila odrezati: "spielen sie sich nicht". In se tudi igrali ne bomo! Pritožila na generalni inspektorat je že pripravljena. Pripomnimo, da so Žiljpolje tretja postaja pod Celovcem, da je bil še pred nedavnim časom tudi postajni napis slovenski in ga je šele zloglasni Lučovnik odpravil, ostali napisi pa so še danes dvojezični, ker se je baje Lučovnik izrazil, da na stranišču že še sme slovenski napis ostati, na pročelju postaje pa ne. Ali bo že enkrat konec izzivanja od strani drž. železnice ali ne? Ali ni mogoče z nečutenimi nastopi uradništva v zvezi postajenačelnik sam ali celo ravnateljstvo v Beljaku? Pardon na delegacija ne pozna in naj zahteva eksemplarično kaznovanje krivcev.

— Čuden doživljaj. Nedavno je nenadoma zmanjkalo v Reki uradnika Karola Kolussija, ne da bi kdo vedel, kam je šel. Šesti dan se je pa ravnotako nenadoma zopet pojavil v Reki in pripovedoval, kaj se mu je bilo pripetilo. Rekel je, da se je pred šestimi dnevi sprejel po Korzu v Reki, nenadoma se mu je zadelo, da mora odpotovati v Milan, in hitel je na kolodvor in se odpeljal. Zmešalo se mu je popolnoma. Ko se je zopet zavedel, se je nahajal v tujem neznanim mestu; vprašal je mimoidoče, katero mesto je to in zvedel, da je v Milanu. Sel je k nekemu profesorju psihiatra in ga vprašal o svoji bolezni; profesor je rekel, da gre tu za redek slučaj začasnega duševnega zmedenja. Kolussi se je nato vrnil v Reko.

— Koroški deželni zbor. Dne 4. febr. se je vršila druga seja deželnega zbora. Otvoril jo je ob pol 11. deželni glavar baron Aichelburg-Labia, navzoča sta bila tudi deželni predsednik baron Fries-Skene in okrajni glavar pl. Jessernigg. Vloženih je bilo 16 vlog. Poročila deželnega odbora, med temi tudi proračun za leto 1914, so bila oddeljena raznim odsekom.

PRIMORSKO.

— Nova slovenska šola v Istri. V St. Petru, občina Piran, je deželni šolski svet za Istro v seji dne 30. jan. 1914 zistimiral slovensko ljudsko šolo. Po tolikem boju vendar enkrat slovenska ljudska šola.

— Proti novemu vinskemu davku. Gorica, 16. febr.: Včeraj je priredila S. L. S. v goriškem okrajnem glavarstvu: v Gorici, Dornbergu in v Smartnem pri Kojskem v Brdih protestne shode proti novemu davku na mošt in vino. Shodov se je udeležilo do 5000 mož, med katerimi je vladalo velikansko ogorčenje proti deželnemu odboru, ki predlaga nov davek na mošt in vino. Kmetje so vsi pokonci. Že sedaj se je vino težko prodajalo, kako bi se šele odslej, ko bi stopil nov davek v veljavo in cena vino zelo poskočila. Goriškega kmeta bi zadela s tem velikanska katastrofa.

— Uboj pri poroki. V Zakojcih, občina Cerkno, na Goriškem so dne 14. febr. vozili neki nevesti balo, potem pa plesali pozno v noč na nevestinem

Edison in glasba.

Slavni iznajditelj Edison je že od svoje mladosti skoro popolnoma gluhi, vendar se pa vneta peča z glasbo in trdi, da poslušaj glasbo — z zobmi. Glavo prisloni ob fonograf in ako so toni preslabi, primer leseno fonografovo omarico z zobmi in tako poslušaj. Pravi, da potem natančno sliši, da, še bolje, nego tisti, ki ima zdrava ušesa.

Edison meni, da so velika ovira za sluh ušesne kosti. Delovanje teh kosti porabi mnogo energije; vsak zvočni val, ki prodira v uho, izgubi na moč, preden doseže do dna ušesa. Za to on bolje sliši, nego ljudje s popolnoma zdravimi ušesi, ker poslušaj s pomočjo zob skozi lobanjo. Ljudem se včasih kaka glasba zdi zelo neugodna, pa ne vedo povedati, zakaj; on pa to lahko pove, ker s pomočjo zob v fonografu razen glavnega tona natanko sliši še 40 odstotek vspešnih šumov in treslajev. V tem pravcu je Edison že dolgo deloval in iznašel baje fonograf, ki daje najčistejšo glasbo brez teh stranskih šumov. Njegov instrument bo sprejemal in proizvajal cele opere čisti.

— Samoumor. Trst: 24letni konceptni praktikant pri c. kr. namestništvu dr. Egidij Follies, sin dvornega svetnika in bogataša, se je zaradi "nesrečne ljubezni" ustrelil.

— Defravdant. V Gorici so aretirali bančnega uradnika Leopolda Kodriča. Poneveril je baje okoli 60,000 kron.

— Smrtna kosa. V Trstu je umrla ga. Marija Lenček, vdova po pokojnem trgovcu Urbanu Lenčku. — Istotam je umrl Aleksander Schroeder, lastnik trgovinske hiše Schroeder & Comp. in častni konzul venezuelski. — Umrl je v Trstu dne 15. febr. g. c. kr. dvorni svetnik v p. Anton vitez Kločič pl. Sabladolski, odlikovan z redom zlate krone tretjega razreda. — V Gorici je umrla c. kr. poštnega uradnika v pokoju soproga Marta Skaria roj. Jeran.

HRVATSKO.

— Izseljevalni škandal na Hrvaškem. V seji hrvaškega sabora dne 18. febr. se je pečal Starčevićanec posl. Zagorac s "Canadian Pacific". Izjavil je, da je izseljevanje na Hrvaškem dobro organizirano in povedal, da se je leta 1913 mudil ravnatelj "Canadiana". Altmann, v Zagrebu, kjer je ponujal načelniku izseljevalnega oddelka hrvaške vlade dr. Gustavu Franku 50,000 kron, če izposluje družbi koncesijo na Hrvaškem, pravnemu zastopniku izseljevalne agenture Putniku je pa ponujal 10,000 K, če ne bo delal težave koncesiji "Canadiana". Takratni sekčni načelnik Unkelhaeuser je koncesijo odločno odklonil, daši so nanj iz Budimpešte in z Dunaja pritiskali. Tudi Cuvaj ni koncesije podelil, Skerlec je "Canadianu" koncesijo podelil, a dva dni po podpisu koncesije so v Avstriji kanadski škandal odkrili, nakar je Skerlec koncesijo umaknil. Zagorčeva odkritja so vzbudila velikansko pozornost. Skerlec je odgovoril, da ko je ležal radi rane, zadane mu ob napadu nanj v bolnišnici, je med drugimi akti podpisal tudi koncesijo, ker se ni bil dovolj v izseljeniškem vprašanju poučen; ko je pa v budimpeštanskem sanatoriju čital liste o aferi v Avstriji, je telefonično ukazal koncesijo umakniti. Zagorac je odgovoril, da ni imel namena, da je ban kriv, kriva je vlada in tisti organi, ki niso načelnika vlade informirali. Vzdržuje, kar je trdil in sviri bana pred uradniški spletkarji.

— Čuden doživljaj. Nedavno je nenadoma zmanjkalo v Reki uradnika Karola Kolussija, ne da bi kdo vedel, kam je šel. Šesti dan se je pa ravnotako nenadoma zopet pojavil v Reki in pripovedoval, kaj se mu je bilo pripetilo. Rekel je, da se je pred šestimi dnevi sprejel po Korzu v Reki, nenadoma se mu je zadelo, da mora odpotovati v Milan, in hitel je na kolodvor in se odpeljal. Zmešalo se mu je popolnoma. Ko se je zopet zavedel, se je nahajal v tujem neznanim mestu; vprašal je mimoidoče, katero mesto je to in zvedel, da je v Milanu. Sel je k nekemu profesorju psihiatra in ga vprašal o svoji bolezni; profesor je rekel, da gre tu za redek slučaj začasnega duševnega zmedenja. Kolussi se je nato vrnil v Reko.

stejšje in popolnejše, nego more to človek s svojimi organi. Edison preprokuje preziranemu fonografu večno slavo in ga imenuje "instrument glasbene bodočnosti..."

Kitajke — morske roparice.

Na kitajskih vodah se večkrat zgodi, da pridejo na kak parnik v potnike preoblečeni pirati, ki potem ob ugodnem nočnem trenutku navale na mostvo, se polaste parnika in ga opleniijo. To bi se bilo kmalo zgodilo tudi nekemu angleškemu parniku na West Riverju; vendar se je pa kapitan, ki se mu je nenavadno veliko število potnikov čudno zdelo, še o pravem času začel natančneje zanimati za ljudi na ladji. Kmalu je doagal, da ima na krovu nad 60 preoblečenih kitajskih roparic, ki so bile vse oborožene in so imele pri sebi bodala in revolverje. Parnik je nato pristal v prvem najbližjem pristajališču in oddal nevarne potnike oblastem; piratinje so zvezali in jih odpeljali v Hongkong. Na Kitajskem je za pomorsko roparstvo določena smrtna kazen.

Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

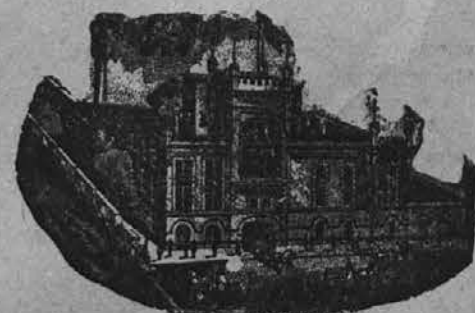
Piano and Furniture Moving

Chicago tel. 4313.

Northwestern tel. 413.

JOLIET CITIZENS BREWING Co.

North Collins St., Joliet, Ill.

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdelaovalci najboljšega piva sodčih in steklenicah.

Buchanan-Daley Co.

Desplaines and Allen Sts.

JOLIET, ILLINOIS

Les za Stavbe in Premog

Največja zaloga v mestu

PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO

TELEFONI 597

Square Deal Vsakemu

Frank Bruder

Prva in največja

Slov. Grocerija in Mesnica

Cenj. slov. občinstvu v La Salle in okolici priporočam vsnetjo zalogo najboljših grocerij ter vedno svežega mesa. Cene zmoroo

514 Third St.

Phone 492-R

PIRUHE

pošljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem aliznancem

cem v staro domovino in to seveda najraje v GO-TOVEM DENARJU, kar pa NAJHITREJE, NAJ-VESTNEJE IN NAJCENEJE preskrbi

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave.

N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže.

Junaštvo in zvestoba.

Zgodovinska povest iz časov Francoske revolucije.

(Spomini častnika Švicarske garde Ludvika XVI.)

Nemško spisal Jos. Spillmann S. J.

Poslovenil ***

(Dalje.)

"Vrlo! Tu je roka!" In major mi je tako krepko po švicarsko stisnil roko, da bi bil lahko naglas zakričal.

"V vnanje vlasti," je prigovoril Reding, "mar bodo mirno gledale tako početje? Ali bo cesar Leopold pustil brez maščevanja, da bodo njegovemu svaku strgali krono z glave?"

Major je skomignil z rameni ter odgovoril: "Na Dunaju se nikoli niso prenačili. Bržkone bodo odlašali s pomočjo, dokler ne bo prepozno. Vrh tega je Dunajska loža, ki se je tam ugnezdila za časa Marije Terezije in se okrepila pod Jožefom II., prijateljem 'prosvete', zvezana s Francoskimi ložami. Ni še davno, da so bili tukaj Nemški bratje in so sklenili z našimi mednarodno zvezo."

"Za božjo voljo, kje je rešitev iz tega strašnega položaja, ki ste ga nam zdaj narisali?" je vzkliknil Reding.

"O tem sva se mnogo posvetovala med seboj z gospodom velikim sodnikom," je odvrnil Bachmann. "A le en izhod vidiva: Kralj mora prijeti vojvodo Orleanskega in glavne zarotnike ter jih obtožiti, predno se sestanejo državni stanovi; zakaj potem bi kot zbornični člani postali nedotakljivi. V bastijo z njimi! Jaz se ponudim, da z eno stotnico svojega polka vse za vrat primem, brž ko bi imel v rokah kraljevo zaporno povelje. Udarac mora prileteti nanje ko strela z jasnega neba."

"Najbolje tisto noč pred otvoritvijo državnih stanov," je pripomnil veliki sodnik. "Tedaj bi kralj poslance presenetil z vestjo o razkriti zaroti ter bi sokrivce zmedel in oplasil s tem, da njih voditelje zapre."

"Načrt je drzen," je dejal Reding. "Ali poznate imena kolovodij?"

"Sem si jih zapisal," je odgovoril Bachmann in potegnil listnico iz notranjega žepa. "Potem je bil precej dolgo vrsto imen, ki si nisem vseh zapomnil. A vmes so bila sledeča: pred vsemi vojvoda Filip Orleanski; potem od glavne lože 'Devet Sestra': Garat, Brissot, Bailly, Camille Desmoulins, Condorcet, Champfort, Danton, Petion. Mislim, da tudi Robespierre, a nisem prav gotov. Iz lože 'Železnih Ust' sem slišal imena voditeljev: Fauchet, Gougil in Bonneville. Zvezo 'Dvainsvetih' je bil osnoval in jo je vodil abbe Sieyes. Loža 'Iskrenosti' je štela tele svoje brate: Lacos, La Touche, Silery, oba Lamoth in Lafayette. Mnogo drugih imen, ki jih je major še bral, sem pozabil."

"Preveč jih je," je vzkliknil Reding. "In med njimi zelo čislana imena. Lafayette je izza Severoameriške vojne bog Parižanov. Njega zapreti, kralj ne bo dovolil. Dantona, Desmoulina, Brissota in podobne advokate morda še."

"No, če dovoli kralj, da shranimo v bastijo te advokate in še Sieyesa in pred vsemi Orleansa, naj se Lafayette zaenkrat še izmuzne. A vojvodo in

nekatero kolovodje moramo prijeti — ali pa rajši nič. Polovična sredstva bi stvar le poslabšala."

"Tako je. Toda dvomim, da bi mogli Njegovo Veličanstvo skloniti k temu koraku. A tvegati treba, ker ta načrt daje vsaj žarek upanja. Kaj niste še poskusili, prepričati kralja o nujnosti teh korakov?"

"Kako bi kralju ta načrt predložili? Ta je težkoča, čež katero doslej nisimo prišli," je rekel Keyser. "V zasebni audienci? Kako težko jo je doseči po dvorni šegi! Morda bi se dovolila maršalskemu činu našega prijatelja — po večernem postavljanju v predsobah. A vzbudilo bi pozornost, da gre major Švicarske telesne straže k tajnemu zaslišanju, in zarotniki bi se ovedeli. In potem, kako kratek čas je odmerjen zasebni audienci! Kvečjemu bi bilo mogoče izročiti spomenico in jo priporočiti kot nujno. Ta bi potem šla v presojo na ministerski svet, v katerem je pa gotovo več ko en ložin brat, ki bi načrt izpodnesel. Enako bi bilo s pismeno vlogo po običajni poti, le toliko drugače, da bi tista sploh nikoli ne prišla kralju v roke."

"Prav pravite. To ne gre," je odgovoril Reding. "Toda po kraljiči? Ona je odločna in osebna nasprotnica Orleansova."

"Tudi naše mnenje je tako," je priklimal veliki sodnik. "Po kraljiči! Le da je bila do danes skoro enaka težkoča, kako njej stvar primerno predložiti. Danes pa se nam res ne pričakovalo odpira pot, o kateri sem nameraval koj spočetka spregovoriti. Zurlaubenov dar za Trianon nam da priložnost za sestanek s kraljičo, ne da bi vzbudili pozornost. Ta naš mladi prijatelj odna svoje priporočilno pismo na d'Hervilly-ja, ki mu lahko namigne, kdaj naj spravi kože v Trianon, da se obenem — kakor slučajno — sreča s kraljičo. Potem je odvisno od njegove spretnosti, da izroči spomenico, ki že spisana leži doma v moji miznici, ter dostavi prošnjo, naj jo kraljiča blagovoli nemudoma in brez prič prečita. Seveda mora spremstvo misliti, da je navadna prošnja, in moj strinili bo dobro storil, ako besede v pojasnilo po nemško izgovori."

"Dobro! Izvrstno! Čestitam prijatelju Keyserju k temu premetenemu načrtu," je vzkliknil major. "In vi, moj mladi prijatelj, lahko takoj ob svojem prihodu položite temelj svoji sreči, in mogoče, da preprečite neizmerno zlo. Priklonil sem se. Da naravnost povem: vse to se mi je nemalo laskalo. Vendar sem bil dovolj previden, da nisem maral koljive in važne stvari sam nase vzeti, ter sem prošil, naj bi mene neizkušenega spremljal stotnik Reding, ako ne bi morda hotela iti z menoj sam gospod veliki sodnik ali pa njegov sin."

S tem predlogom sem se očetu moje Verene vrlo prikupil, kakor sem brž spoznal. Reding je hotel odkloniti ter predlagal, naj bi vso stvar po d'Hervillyju spravili do kraljiče; da to je

najbolj preprosto. A niti major niti veliki sodnik nista hotela slišati o tem, češ, da je d'Hervilly sicer zvest kraljev služabnik, a malo molčeč mož, ki bi načrt izblebetal. Ko smo še mnogo sem pa tja ugibali, smo naposled sklenili, naj me Reding in Karel Franc Keyser spremljata v Trianon. Nato smo se ločili po zadnjem kozarcu, ki ga je major izpraznil na dobro srečo naših naklepov.

VII.

Na zvokni pri Notre-Dame.

Pozno je bilo, ko sem se drugi dan zbudil, in sem se naglo opravi. Ko sem pa potkal pri svojem sosedu Karlu-Francu, sem ga našel v postelji. Smejal se mi je ter rekel, da se v Parizu ne vstaja tako zgodaj, in mi je svetoval, naj še ležem; da že pridemo še do tega zgodaj k veliki maši k Notre-Dame, kjer bo danes nadško duhovščini palme delil. Ležati vendar nisem maral zopet iti; zato sem stopil v pritličje in se bliže seznanil s staro hišo. Bila je srčno dobra žena, ki me je takoj po materinsko vzbujala.

Še sem kramljal z njo, ko je njena hči, urna ženka z dvojce živimi očmi, prinesla v kuhinjo jerbaz zelenjave. Zvedela je, da sem jaz tisti mladi gospos iz Švice, lastnik koka, ki so spravljene pri njih v predmestju, in takoj je vprašala, ali ne bi smela rabiti kozjega mleka za svojo malo Liziko. Razume se, da sem rad dovolil. Potem bi bila še rada vedela, če so živali res za kraljičo namenjene, kakor je mladi pastir včeraj njenemu možu pravil, ali pa ga je hotel le debelo potegniti; zakaj navihani fant bi bil že sposoben za tako neslanost. Potrdil sem, da je Brunner tokrat resnico povedal. Tedaj se je začudila: "Ne bi bila mislila, da se bo kraljiča pečala s kozami! A seveda, isto sem čula tudi o drugih visokih gospeh, ki bi sicer bile preponosne, da bi ubogega otroka izmed ljudstva tudi le enkrat sočutno pogledale. Toda pri nas bomo skrivali, da so živali namenjene za Marijo Antoinetto. Mislim, da če bi to vedele naše sosedice, bi jih na kosce raztrgale — tako je 'Avstrijanka' obsovala!"

"A kaj je vendar ljudstvo žalega storila?" sem vprašal, čudeč se, da je sovraštvo do kraljiče prodrla tako globoko med narod.

"Pravijo, da nima srca za Francosko; da je pripravljena, naša domovino Avstriji izdati; da je ona kriva bolezni dofenove (naslov najstarejšega sina Francoskega kralja); da skuša dobremu kralju ljudstvo omrčiti; da je kralja z vnebovpijočo potratnostjo spravila ob vse premoženje, tako da namerava zdaj naložiti na naš tilnik novo neznošno breme davkov. Da, ljudstvo bodo izželi zadnjo kapljo krvi, da bo le Avstrijanka trošiti, ona..."

"Nehaj, Lizika!" je zavpila mati in zatisnila ušesa. "Kako le moreš ponavljati tako gnušno obrekovanje? Naša kraljiča je dobra gospa in ima srce za ljudstvo. Gospod veliki sodnik je rekel in on ve to. On je v zvezi z ljudmi, ki so na kraljevem in kraljičinem dvoru, a tvoje sosedice govore le s strnami in tetami iz Svetoantonskega predmestja, kjer že dolgo časa vsepraprak stramožijo dvor, plemstvo in vse dostojne ljudi. Lizika, prepovedujem ti, poslušati take obrekovanje! In če v tvoji pričujočnosti kaj takega govore, izjavi, da je vse gola laž in zloba. In jaz, tvoja mati, Rozalija Blauchet (b. Bloše) da sem rekla, ki to vem."

(Dalje prih.)

NOVA SLOVENSKA NASELBINA

v Wisconsinu, prvi poljedelski državi ameriške Unije.

Med vsemi državami prostrane republike zavzema Wisconsin najodličnejše mesto, kar se tiče poljedelstva, živinoreje in sadjereje. V nobeni drugi državi ne živi farmar v tako ugodnih razmerah, kot ravno v tej napredni državi, katera tudi v marsičem drugem nadkriljuje ostale svoje sestre. Wisconsin je država, katera po svojem zdravem, podnebju, po svojih čistih, hladnih vodah, po svojih krasnih jezerih, po svojih bogatih loviščih itd., najbolj prija našim ljudem. Zato pa je tudi v državi Wisconsin toliko slovenskih farmerskih naselbin, kot v nobeni drugi državi Unije. Ljudje se trumoma naseljujejo na farme, ker vedo, da je le NA FARMAH njih bodočnost in ker jih razumtega k temu takorekoč silijo že skoro neznosne delavske razmere po mestih (splošna čruginja, vedna nevarnost brezposelnosti, slabe plače, naporno in nezdravo delo po smrdljivih tovarnah itd.).

Kar je bilo DOBRE farmerske zemlje, dostopne doslej Slovincem, se je vsled kričeče judovske reklame od strani raznih slovenskih zemljiških agentov večinoma že vsa razprodala, tako da je sedaj to, kar še ponujajo zemlja le bolj dvomljive kakovosti in manjše vrednosti.

Wisconsin pa je obsežna dežela in še daleč ne tako obljubljena in naseljena, kakor bi po svojih naravnih prednostih pred drugimi državami lahko bila. V Wisconsinu se še dobi DO-

BRA ZEMLJA; vendar Slovincem doslej ni bila na ponudbo, pač pa drugim Slovanom, v prvi vrsti podjetnim Čehom, ki so priznani najboljši poljedelci med vsemi Slovani. Kjer se naseli razboriti Čeh, je to že samoočeno zadosten dokaz, da zemlja tam NI SLABA! —

Podpisani naselbinski družbi se je po dolgem prizadevanju posrečilo, da je dobila edino zastopništvo v svrhu razprodaje te izvrstne farmerske zemlje med Slovence.

Ne bomo hvalili naše zemlje, kakor hvalijo svojo na vse pretege razni slovenski spekulantni agentje; — kajti stojimo na stališču, da se vsaka dobra stvar sama hvali, — pač pa Vam priporočamo le, da nam pišete še danes po natančnem slovenski bogato ilustrirani popis zemlje z dotičnim zemljevidom, ki ga na zahtevo pošljemo vsakemu brezplačno. V tem popisu najdete vse, kar želite zvedeti o zemlji, ki jo hočete kupiti.

Pišite nam še danes in mi Vam drage volje damo vsa potrebna pojasnila o tej novi slovenski naselbini.

Slovenska Naselbinska Družba
198 FIRST AVENUE,
MILWAUKEE WISCONSIN.
2tm—3mo.

SENO!

Slama, Seno.

Pripeljem tona finega sena \$15, ali \$14.50 na treki. Žakelj fine moke \$1.25 v prodajalni ali \$1.30, če jo pripeljem, ali \$5 za barel in vožnjo. Zmes za kokoši po \$1.85 sto funti.

Imam zalogo vse vrste sena in klate za konje, krave, kokoši in drugo živino.

Prodajem tudi žagovino.

W. H. BERST

201 E. Washington Street in 116 S. Joliet St., JOLIET, ILL.

N. W. tel. 1. — Chicago tel. 2520.

MALI OGLASI.

Kdor kaj išče za vsakokratno priobčenje po 25c.

Za zahvale, naznanila in drugo po 2 centa od vsake besede

RABIM DVA SLOV. FANTA ZA stalno delo na farmi — stalna plača. Naslov: J. M. Nemanich. R. 1, Tower City, N. Dak. 27-8

V NAJEM NA 9600 AVENUE L V So. Chicago prostor za trgovino v lepem kraju, blizu slov. cerkve med Slovenci i Hrvati. Hiša je iz opeke. Odda se poceni. Najlepa prilika za lekarnika in zdravnika. Fred Zobel, 9602 Ave L., So. Chicago, Ill. 28-31

NAZNANILO.

Joliet, Ill., 19. febr. 1914. Smislom točke 35 v Primary Election zakona se tem potom naznanja, da bodo prvotne volitve mesta dne 10. marca 1914, in sicer bodo baloti v sledečih barvah:
Democratic — Zelene.
Republican — Bele.
Citizens — Višnjeve.

HENRY W. ODENTHAL, mestni klerk. 26-7-8

NAZNANILO.

Rockdale, Ill., 19. febr. 1914. Smislom točke 35 v Primary Election zakona se tem potom naznanja, da bodo prvotne volitve vake dne 10. marca 1914, in sicer bodo baloti v sledečih barvah:
Citizens — Beli.
Peoples — Rumeni.
PETER WOLZ, Jr., Village Clerk. 2t

Zoper prehlad,

influenzo ali hripo priporočamo zdravljenje s Severovimi Tabletami zoper prehlad in hripo (Severa's Cold and Grip Tablets). So uspešno in zanesljivo zdravilo zoper take neprimike ter mlo in hitro učinkujejo. Zahtevajte Severove. Cena 25 centov. Ako jih ne morete dobiti od vašega lekarnarja, naročite jih od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704

Uradne ure:
9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.
Ob nedeljah od 10. do 12.

Dr. S. Gasparovich

Dentist :: Zobozdravnik

Joliet National Bank Building
4th Floor, Room 405.
JOLIET, ILLINOIS.

Math. Gerdesich

GOSTILNA
Broadway and West Avenue.
BRADLEY, ILL.

Kadar se mudite v naši okolici ne pozabite se ogledati v mojem salunu.

NAJBOLJŠA POSTREŽBA.

Chi. tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise

200 Jackson St. JOLIET, ILL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

Sobe v našem in Lunch Room.

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljšo meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekuhane klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Streets. Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1112

Če kupite URO naravnost od tovarne

SI PRIHRANITE NAJMANJ \$19, ker vsak zlatar bi zahteval za tako uro \$25, medtem ko je posebna tovarniška cena le \$6.

Te \$25 ure, ki se zdaj prodajajo po tovarniški ceni \$6, so jako lepe, 14 K gold filled ter so jamčene od tovarne za 20 let, ter imajo svetovnoznano American kolesovje z 7x17 kamni. Te ure imajo močne pokrove z roko-zaljšanimi okraski, ter so nepreosljive v točnosti in izdelanju.

Ako hočete eno teh ur izrežite katera slika se vam bolj dopade in jo pošljite s svojim naslovom ter 50 centi v znakam in takoj vam pošljemo uro v lepi škatlji, da si jo ogledate ZASTONJ. Kadar pride ura, ne plačate

niti centa dok ne pregledate ure in se prepričate, da je taka kot jo mi opišemo, potem pa plačate še ostalih \$5.50 in pa še kaj bo za ekspress — nekaj nikljev. Če pa niste z uro zadovoljni je ne vzemite temveč recite, da jo naj pošlje nazaj na naše stroške. Tako ne riskirate ničesar, če kupujete uro od nas.

Omenimo spet, da ne riskirate ničesar, če kupujete uro od nas, ker mi pošljemo uro na ogled ZASTONJ, poleg tega so naše ure jamčene od tovarne za 20 let. Če se med tem časom ura potere, jo popravimo zastonj ali pa premenjati za drugo če pošljete 25c za pošiljanje.

OPOMBA: Kdor hoče našo uro mora poslati 50c vnaprej, ker drugače ne pošljemo, ker nekateri otroci naroče uro samo da jo vidijo, a ne da bi jo kupili, ker nimajo denarja, zato da preprečimo take nepotrebne stroške zahtevamo 50c vnaprej.

National Commercial Co. 505 E. 5th Street NEW YORK, N. Y. DET. 42.

Naročite zaboj steklenic novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405.

S. Bluff St., Joliet, Ill.

ZNAN POLITIK, KI JE PRIPOZNAL SVOJO SOKRIVDO V POLITIČNEM GRAFTU.

Arthur A. McLean iz Newburga, N. Y., bogat trgovec in blagajnik demokratskega državnega odbora, je bil prva velika riba, ki se je ulovila v mrežo okrožnega pravdnika Charles S. Whitmana, ki vodi lov na politične grafterje ali grabežljivce. Blagajnik McLean je bil spoznan krivim, da je prejel kampanjske prispevke od korporacij.